Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kvalitet och patientsäkerhet.
Patrik Söderberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-08-10

PVN 2026-0193

Primärvårdsnämnden

Yttrande över remiss Strategi för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap för sjukvårdsprodukter

Ärendebeskrivning
Primärvårdsnämnden har av regionstyrelsen beretts möjlighet att inkomma med yttrande över remiss för strategi för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till Strategi för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i folkhälso- och tandvårdsberedningen

Förslag till beslut
Primärvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över remiss för strategi för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Att försörja hälso- och sjukvården med sjukvårdsprodukter är en del av grunduppdraget för alla vårdgivare. Det ska finnas en grundläggande lagerhållning av de produkter som används i verksamheten hos varje vårdgivare. Från och med januari 2027 är Region Stockholm skyldig att lagerhålla de sjukvårdsprodukter som behövs för sådan hälso- och sjukvård som regionen ska erbjuda. Denna lagerhållningsskyldighet gäller all offentligt finansierad hälso- och sjukvård.

Inriktningen är att säkerställa vårdnära omsättningslagring motsvarande en månads normalförbrukning för upprätthållandet av god vård. Strategin syftar till att säkerställa en långsiktig inriktning för hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter, vilket möjliggör för ansvariga nämnder och bolag att tillsammans säkerställa en sammanhållen och koordinerad förmåga och förmågeutveckling fram till 2030. Målbilden är ett gemensamt försörjningssystem som säkerställer en försörjning av sjukvårdsprodukter som är robust i vardagen, flexibel vid förändringar och motståndskraftig vid fredstida kriser och höjd beredskap, utgår från vårdens behov, samt avlastar och förenklar för vårdpersonal och vårdproduktion och säkerställer resurseffektiv regelefterlevnad på systemnivå.

Överväganden
Nämnden tackar för möjligheten att komma med inspel på Strategi avseende hälso- och sjukvårdens samt tandvårdens försörjning och försörjningsberedskap avseende sjukvårdsprodukter. Vi ser positivt på strategin som helhet men det finns några aspekter som vi gärna vill belysa:

Från och med att den nya lagen träder i kraft åligger kraven på Region Stockholm som huvudman vilket även omfattar vård som utförs av privata vårdgivare på Regionens uppdrag. Privata vårdgivare omfattas inte direkt av lagens lagerhållningskrav, men Region Stockholm kan genom vårdavtalen ställa krav att vårdgivarna ska upprätthålla lagerhållning av förbrukningsartiklar. Region Stockholm ska enligt strategin avgöra vilka produkter som ska lagerhållas och ansvara för ett kontinuerligt sortimentsarbete. Det kan uppstå en målkonflikt där vårdgivare som inte är regionägda inte fritt kan välja vilka sjukvårdsprodukter de vill använda.

Inom ett antal befintliga avtal mellan Region Stockholm och privata vårdgivare ställs idag krav att vårdgivarna ska upprätthålla en beredskap motsvarande minst två veckors normal förbrukning av förbrukningsartiklar och medicintekniska produkter. Syftet med kravet är att säkerställa kontinuitet i vården vid störningar i försörjningskedjor vid extraordinära händelser eller andra situationer som påverkar tillgången till produkter för normal förbrukning. Detta krav implementeras löpande i kommande upphandlingar.

Samtidigt finns en målkonflikt i den nuvarande avtalskonstruktionen. Även om vårdgivarna åläggs att lagerhålla produkter motsvarande två veckors förbrukning saknas i flera fall en tydlig styrning av vilka produkter som ska lagerhållas samt från vilken leverantör dessa ska köpas ifrån.

Icke egenägda vårdgivare har därmed möjlighet att välja andra leverantörer och produkter än de som tillhandahålls genom MediCarrier.

Avsaknaden av krav på att lagerhållningen ska vara kopplad till regionens ordinarie sortiment och leverantör innebär att de produkter som finns i förbrukningslager och lager hos vårdgivare inte nödvändigtvis motsvarar de artiklar som används inom regionens egen verksamhet. Detta kan medföra utmaningar avseende standardisering, uppföljning och samordning. Nuvarande avtalsvillkor ger således vårdgivarna valfrihet samtidigt som Regionens möjligheter till styrning och kontroll av lagerhållna förbrukningsartiklar inom regionen är begränsade.

Krav på lagerhållning kan medföra ökade kostnader för icke egenägda vårdgivare genom lagerhållning, lokaler och administration. Inom LOV behöver sådana krav beaktas vid utformningen av ersättningsmodeller och villkor för att säkerställa förutsättningar för samtliga vårdgivare. Inom LOU kan kraven integreras i upphandlingen och prissättas av anbudsgivarna.

Att kravställa icke egenägda vårdgivare att använda ett av Regionen anvisat produktsortiment kan stärka försörjningsberedskapen, öka standardiseringen och underlätta samordning samt planering. Samtidigt begränsas vårdgivarnas möjligheter att optimera inköp och anpassa sortimentet efter verksamhetens behov, vilket kan medföra ökade kostnader. Detta förutsätter en styrning så att kraven är tydligt reglerade i avtal och utformas på ett proportionerligt och konkurrensneutralt sätt i enlighet med gällande upphandlings- och avtalsrättsliga principer.

En månads normalförbrukning kommer inte att räcka vid nästa pandemi då förbrukningen av vissa varor mångdubblas. Det vore klokt att i detta strategidokument ta höjd för detta så att de produkter som är kritiska i en pandemi finns lagrade i tillräcklig mängd.

Regionen ska planera sin hälso- och sjukvård så att beredskap för katastroftillstånd, masskadehändelser, andra händelser som allvarligt kan inverka på regionens förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter, andra fredstida krissituationer samt höjd beredskap. Vi saknar planering för pandemi i denna uppräkning.

Vi behöver även säkerställa krav på lokaler lagerhållning av sterila medicinsktekniska produkter så att dessa förvaras enligt tillverkarens anvisningar gällande luftfuktighet och temperatur för att säkerställa sterilitet fram till den av tillverkaren angivna sista användningsdag.

Ett digitaliserad och automatiserat system för försörjning är naturligtvis bra och önskvärt, men det behöver finnas stabila analoga redundanta system att aktivera vid behov.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget kommer att vara kostnadsdrivande. Hur det ska resurssättas behöver utredas vidare

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förlaget har förutsättningar att öka patientsäkerheten under perioder av störningar i försörjningskedjorna, kris, krig, pandemi och katastrof.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget bedöms inte påverka förutsättningarna för en jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms inte ha några miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Förslaget kommer att kräva ökad administration och logistik för att kunna genomföras.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Johan Bratt
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-08-10